

Sygn. akt I ACa 920/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	SSA Barbara Górczanowska SSA Robert Jurga (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 października 2014 r. w Krakowie

sprawy z powództwa (...)V. z siedzibą w Holandii

przeciwko **J. R.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 28 marca 2014 r. sygn. akt IX GC 699/12

p o s t a n a w i a:

- 1. uchylić zaskarżony wyrok i odrzucić sprzeciw pozwanego;**
- 2. zasądzić od pozwanego J. R. na rzecz strony powodowej (...)V. z siedzibą w Holandii kwotę 13 018 zł (trzynaście tysięcy osiemnaście złotych) tytułem kosztów postępowania za obie instancje.**

I ACa 920/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...)V. w Holandii domagała się zasądzenia od pozwanego J. R., kwoty 25 655 EURO z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnienie pozwu podniosła, że strony zawarły umowę sprzedaży, w ramach której pozwany zamówił u strony powodowej towar. Zamówienie zostało zrealizowane. Strona powodowa z tytułu dokonanej sprzedaży wystawiła pozwanemu fakturę VAT na kwotę 25 655 Euro, która do dnia dzisiejszego nie została zapłacona.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od pozwanej kosztów procesu

Wyrokiem z dnia 28 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Krakowie w pkt. oddalił powództwo zasądając w pkt. II od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 3.600,00 zł tytułem kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że w ramach swojej działalności gospodarczej pozwany zamówił od strony powodowej towary w postaci owoców i warzyw. W dniu 25 października 2010 r. strona powodowa wydała towar przewoźnikowi, zaś odbiór towaru został pokwitowany podpisem za przewoźnika na międzynarodowym liście przewozowym CMR. Towary wskazane na fakturach zostały dostarczone pozwanemu do magazynu w O. w dniu 27 października 2010 roku. Strona powodowa z tytułu zrealizowanego zamówienia i dokonanej sprzedaży wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 25 655 Euro. Podczas rozładunku towarów w dniu dostawy tj. 27 października 2010 r. okazało się, że zamówione towary nie posiadają żadnej klasy jakości, a zamówione owoce i warzywa są zepsute i zgniłe. Tego samego dnia pozwany skontaktował się z firmą (...) Sp. z o.o. rzeczoznawstwo i kontrola towarów z G., posiadającej certyfikat ISO (...) do badania towarów i zamówił ekspertyzę dostarczonego towaru. W dniu 28 października 2010 r. pozwany przesłał do w/w firmy drogą elektroniczną zlecenie dokonania oceny jakości towarów i tego samego dnia przedstawiciel w/w firmy - J. Z. dokonał na terenie magazynu pozwanego w O. oględzin sprzedanego przez powódkę towaru. Pisemny raport z powyższych czynności sporządzono 29 października 2010 roku. Raport kontroli wykazał że 75% ogórków jest zgniłych, poza klasą jakości, 25 % posiada II klasę jakości są bowiem miękkie a końce są żółte. Oznacza to, że 100 % towaru było poza zamówioną I klasą jakości. 50 % dostarczonej papryki czerwonej jest zgniła poza klasą jakości, 35% to II klasa jakości, gdyż owoce zwiędłe, miękkie. Oznacza to, że 85 % towaru było poza zamówioną I klasą jakości. 50 % dostarczonych grejpfrutów jest zgniłych poza klasą jakości, 35% to II klasa, albowiem owoce są miękkie, zaś na skórce występują skazy. Oznacza to, że 85 % towaru było poza zamówioną I klasą jakości. 100% winogron jest zgniłych poza klasą jakości. Raport określił owoce jako niekorzystne, zepsute, zwiędnięte, miękkie. Badania wykazały ponadto, że owoce i warzywa przechowywane były w odpowiedniej temperaturze.

Pozwany odebrał raport kontrolny w dniu 9 listopada 2010 r. W dniu 12 listopada 2010 r. pozwany przesłał raport powodowi, jednocześnie odstępując od umowy ze względu na sprzedaż towaru nienadającego się do dalszego wykorzystania. Powód nie odniósł się do treści raportu i nie kwestionował też jego rzetelności i prawdziwości.

Pozwany po nieudanych próbach znalezienia nabywców na niezdatny towar oraz ze względu na narastające koszty jego przechowywania, wyrzucił uszkodzony towar w całości.

Pracownik pozwanego skierował do strony powodowej w dniu 29 października 2010 r. wiadomość elektroniczną, w której potwierdził finalny odbiór towaru oraz jego zgodność z zamówieniem. Jednakże adresatem wiadomości miał być inny dostawca z Holandii, z którym pozwany współpracował. Wiadomość została mylnie wysłana do strony powodowej.

W swoich rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy przyjął, że stosunek prawny łączący strony podlega regulacjom Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 11 kwietnia 1980 r. o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, gdyż ma ona zastosowanie do umów sprzedaży towarów między stronami mającymi siedziby handlowe w różnych państwach, jeżeli państwa te są stronami Konwencji. W niniejszej sprawie strony mają siedziby w różnych państwach, które są stronami Konwencji, a mianowicie w Holandii oraz w Polsce.

Umowa stron była ważna, jednakże powódka nienależnie wykonała swoje zobowiązania wynikające z tej umowy, albowiem sprzedała pozwanemu towar niepełnowartościowy, w większości zepsuty. Cały materiał dowodowy zgromadzony w toku sprawy, a w szczególności zeznania świadków oraz raport kontroli dały podstawę do stwierdzenia, że roszczenie powódki nie jest zasadne. Krótki czas transportu (1 dzień w miesiącu październiku) oraz właściwa temperatura owoców i warzyw stwierdzona podczas kontroli oznacza, że strona powodowa wydała i sprzedała pozwanemu w większości zepsuty towar. Jak bowiem wykazują badania, owoce i warzywa przechowywane w odpowiedniej temperaturze chłodzenia bez żadnej skazy mogą przetrwać dwa tygodnie.

W ustalonym stanie faktycznym, pozwany po nieudanych próbach znalezienia nabywców na niezdatny towar oraz ze względu na narastające koszty jego przechowywania wyrzucił uszkodzony towar, ponosząc tym samym ogromne

straty finansowe. Straty finansowe jakie poniósł to m.in. koszt transportu towarów w wysokości 6 721,15 zł, koszt wykonania raportu kontroli towarów w wysokości 1 098,00 zł oraz utrata 10% prowizji w wysokości 11 190,5 zł z tytułu niemożności dalszej sprzedaży towarów. Łączne straty pozwanego to co najmniej 19 009,65 zł, nie licząc kosztów przechowania towaru, poszukiwania nabywców oraz kosztu przebiegania zepsutego towaru.

Aby doszło do ważnego odstąpienia od umowy muszą wystąpić łącznie następujące przesłanki: 1) sprzedawca nie wykonał umowy, co stanowiło istotne naruszenie umowy - art. 51 ust. 2 Konwencji 2) kupujący w rozsądnym terminie od wykrycia niezgodności oświadczył o odstąpieniu od umowy sprzedawcy - art. 48 ust. 2 lit. b pkt. (i) Konwencji, 3) oświadczenie o odstąpieniu od umowy zostało dokonane poprzez zawiadomienie drugiej strony - art. 26 Konwencji. W sprawie nastąpiło łącznie spełnienie wszystkich przesłanek wskazanych powyżej, co przesądza o skutecznym odstąpieniu od umowy przez pozwanego.

W złożonej apelacji strona powodowa zaskarżyła powyższy wyrok w całości domagając się rozpoznania w trybie art. 380 Kpc, postanowienia Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie Wydział VI Cywilny z dnia 6 lipca 2012 r., sygn. akt VI Nc – e 1570471/11 o przywróceniu terminu pozwanego do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 7 lutego 2012 r., zarzucając :

- naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 168 § 1 Kpc poprzez przyjęcie, że pozwany nie złożył sprzeciwu bez swojej winy, przy jednoczesnym braku uzasadnienia rozstrzygnięcia Sądu w tym zakresie,
- naruszenie przepisów postępowania, a to art. 169 § 1 i 2 Kpc poprzez uznanie, że wniesienie przez pozwanego wniosku o przywrócenie terminu z dnia 27 marca 2012 r. w dniu 30 marca 2012 r. zostało dokonane w terminie tygodniowym od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu oraz poprzez uznanie uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wniosek.

Opierając się na powyższych zarzutach strona powodowa wniosła o :

- uchylenie postanowienia z dnia 6 lipca 2012 r. oraz odrzucenie lub ewentualnie oddalenie wniosku pozwanego z dnia 27 marca 2012 r. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty,
- odrzucenie sprzeciwu pozwanego od nakazu zapłaty,
- uchylenie wyroku Sądu I instancji,
- zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania według norm przepisanych.

Niezależnie do powyższych zarzutów strona powodowa zarzuciła :

a) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na jego treść polegający na przyjęciu, że :

- adresatem wiadomości email z dnia 29 października 2012 r. wysłanej przez pozwanego nie była strona powodowa,
- strona powodowa nie odniosła się do raportu kontroli, a milcząc go uznała,
- w dniu 28 października 2010 r. pozwany przesłał do spółki (...) sp. z o.o. w G. drogą elektroniczną, zlecenie dokonania oceny jakości towarów,
- pozwany skutecznie odstąpił od umowy w dniu 12 listopada 2010 r. poprzez wysłanie raportu kontroli,

b) naruszenie przepisów postępowania, t.j. art. 233 § 1 Kpc, a to poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu i błędną ocenę materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami logiki,

c) naruszenie przepisów postępowania t.j. art. 233 § 1 Kpc w zw. z art. 245 Kpc i art. 278 Kpc polegające na oparciu rozstrzygnięcia o treść opinii autorstwa rzeczoznawcy J. Z. stanowiącej dowód z dokumentu prywatnego i przydanie temu dokumentowi waloru opinii niezależnego biegłego, z wyłączenie wszechstronnego zbadania wszystkich dowodów w sprawie, także tych pozostających w sprzeczności z opinia i budzących wątpliwości co do jej wiarygodności,

d) naruszenia prawa materialnego t.j. art. 8 Konwencji Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, a to poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że wiadomość zaadresowana bezpośrednio do pracownika strony powodowej nie była przeznaczona dla strony powodowej a dla innego podmiotu,

e) naruszenie prawa materialnego t.j. art. 39 ust. 1 Konwencji poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie, a w efekcie przyjęcie, że zgłoszenie przez pozwanego niezgodności towaru z umową nastąpiło w rozsądnym terminie,

f) naruszenie prawa materialnego t.j art. 40 Konwencji, poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że strona powodowa sprzedała towar niewłaściwej jakości, o czym miała wiedzieć w momencie wydania towaru pozwanego,

g) naruszenie prawa materialnego t.j. art. 49 ust. 2 lit. b Konwencji poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że przesłanie raportu kontroli w terminie 17 dni od odbioru warzyw i owoców przy jednoczesnym braku wcześniejszej informacji do sprzedawcy – strony powodowej czy braku umożliwienia jej udziału w kontroli towaru, stanowiło zachowanie rozsądnego terminu w rozumieniu przepisów Konwencji.

Powołując się na powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o ;

- zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kwoty 25.655 euro z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 listopada 2012 r. do dnia zapłaty,

- zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniosł o jej oddalenie i zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów zastępstwa radcowskiego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja strony powodowej jest uzasadniona.

W ramach postępowania odwoławczego rozpoznaniu podlegają także postanowienia Sądu I instancji, które nie mogą zostać zaskarżone w drodze zażalenia, a miały wpływ na wynik sprawy (art. 380 Kpc). Ich rozpoznanie wymaga złożenia wniosku przez stronę, która zwłaszcza gdy jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, powinna to uczynić w sposób wyraźny i nie budzący wątpliwości. Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Strona powodowa już w pierwszym zarzucie złożonej apelacji domaga się poddania kontroli przez sąd odwoławczy, postanowienia Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie Wydział VI Cywilny z dnia 6 lipca 2012 r., sygn. akt VI Nc – e 1570471/11 o przywróceniu terminu pozwanego do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 7 lutego 2012 r. zarzucając mu naruszenia art. 168 i 169 Kpc. Analiza materiału procesowego, w oparciu o który dokonano przywrócenia pozwanemu terminu do złożenia sprzeciwu budzi uzasadnione wątpliwości co do trafności tej decyzji. Poza sporem znajduje się okoliczność, że matka pozwanego (dorosły domownik) odebrała nakaz zapłaty w dniu 15 lutego 2012 r. a sam wniosek o przywróceniu terminu został złożony w dniu 30 marca 2012 r. Okoliczności przywoływane w tym wniosku a także w jego uzupełnieniu z dnia 12 czerwca 2012 r. nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na to, że pozwany nie uprawdopodobnił tego, że w wypadku który miał mieć miejsce w dniu 14 lutego 2012 r. doznał obrażeń uniemożliwiających mu zajęcie się swoimi sprawami w Polsce. Z przedłożonych dokumentów wynika, że w wypadku tym został uszkodzony samochód. Nie wynika natomiast czy a jeżeli tak to jakie obrażenia odniósł pozwany. Trafnie na to zwraca uwagę strona powodowa. Nie ulega wątpliwości, że choroba

strony może stanowić podstawę do uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu. Zasadność takiego wniosku jest jednak uzależniona od wykazania, że pomimo zachowania należytej staranności i dbałości o swoje interesy strona nie mogła dokonać czynności procesowej we właściwym czasie. W niniejszej sprawie pozwany tego nie wykazał a nawet nie starał się tego robić ograniczając się do złożenia gołosłownych wyjaśnień. Skoro zostały udokumentowane uszkodzenia jakich doznał samochód a także zachowano dokumenty dotyczące zakupu we Włoszech części do niego musi budzić zdziwienie, że nie przedstawiono żadnych informacji na temat stanu zdrowia pozwanego po wypadku i procesu jego leczenia. Już te wątpliwości uzasadniały oddalenie wniosku o przywrócenie terminu. Gdyby nawet przejść nad nimi do porządku dziennego nie można tracić z pola uwagi tego, że pozwany wrócił do Polski 10 marca 2012 r. a wniosek o przywrócenie terminu został złożony w dniu 30 marca 2012 r. Nie tylko jest bezzasadny ale także spóźniony. Co prawda pozwany twierdzi, że odnalazł korespondencję z sądu przypadkowo w dniu 25 marca 2012 r. ale jego zapewnienia nie brzmią wiarygodnie. Niniejsza sprawa jest sprawą gospodarczą. Pozwany jest przedsiębiorcą prowadzącym różnorodną działalność gospodarczą. Zatrudnia przynajmniej jednego pracownika. Jego żona także prowadzi działalność gospodarczą. Te wszystkie okoliczności mają znaczenie przy ustaleniu czy w realiach tej sprawy prawidłowym było przywrócenie pozwanemu terminu do złożenia sprzeciwu. Brak właściwej organizacji przedsiębiorstwa pozwanego w zakresie przyjmowania i obiegu korespondencji obciąża tylko jego i nie może stanowić wystarczającej podstawy do żądania przywrócenia terminu. Niezależnie od tego czy wniosek pozwanego jest wyłącznie bezzasadny czy też podlegał odrzuceniu, nie było podstaw do jego uwzględnienia i przywróceniu mu terminu do złożenia sprzeciwu od wydanego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. W postanowieniu z dnia 5 czerwca 2009 r. (I CZ 26/09) Sąd Najwyższy przyjął, że w sytuacji gdy jednym z zarzutów apelacji jest zarzut naruszenia art. 168 § 1 i art. 169 § 1 Kpc i w konsekwencji bezpodstawne przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym, Sąd drugiej instancji uznając zarzut ten za uzasadniony w wyniku zbadania w trybie art. 380 Kpc postanowienia o przywróceniu terminu do wniesienia sprzeciwu, uchyla zaskarżony wyrok i odrzuca sprzeciw, na podstawie stosowanego odpowiednio art. 386 § 3 w zw. z art. 504 § 1 Kpc. Podzielając powyższe poglądy i odnosząc je do sprawy niniejszej Sąd Apelacyjny w pkt. I postanowienia uchylił zaskarżony wyrok i odrzucił sprzeciw pozwanego na zasadzie art. 380 i 386 § 3 Kpc w zw. z art. 504 § 1 Kpc. W sytuacji gdy już pierwszy zarzut apelacji strony powodowej doprowadził do uchylecia zaskarżonego wyroku zbędnym jest analiza pozostałych jej zarzutów. W pkt. II postanowienia na zasadzie art. 98 Kpc orzeczono o należnych stronie powodowej kosztach procesu i kosztach postępowania apelacyjnego w myśl zasady odpowiedzialności za wynik postępowania. W zakresie kosztów procesu zasądzono od pozwanego uiszczoną przez stronę powodową uzupełniającą opłatę sądową oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa. Pozostałą część kosztów procesu określa wydany w sprawie nakaz zapłaty. Z kolei na koszty postępowania apelacyjnego składają się : uiszczona opłata sądowa od apelacji, koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym oraz koszty przejazdu pełnomocnika strony powodowej do Sądu Apelacyjnego w Krakowie na rozprawę apelacyjną.